

'Vóór diepploegen ging het bedrijfseconomisch niet goed'

Zoeken naar net iets beter bodemmanagement

Topbodem-boer Sam de Visser maakte een afgewogen keuze bij het diepploegen van zijn grond. In het eerste gesprek met de Topbodem-coach Anna Zwijnenburg inventariseert De Visser de verbeterpunten voor zijn grond. Het levert uitdagingen op voor de akkerbouwer en voor het Topbodem-team.

Het diepploegen van de grond op het bedrijf van Sam de Visser in Biddinghuizen was een bewuste keuze waar de akkerbouwer beter van is geworden. „Bij de publicatie van het rapport over diepploegen van het Louis Bolk Instituut lag de nadruk wel erg op de negatieve kanten ervan. Met de grond die ik had, ging het bedrijfseconomisch niet verder. We hadden lage opbrengsten en problemen met de opkomst van het gewas. In

het voorjaar kon het zo droog zijn dat je alles moest beregenen. In het najaar was regen juist vaak een probleem voor het rooien.“ De Visser heeft geen spijt van het diepploegen. Zijn grond was erg zwaar, 60 procent afslibbaar, en dat hij na het diepploegen in de periode 2001 tot 2003 de nieuwe balans moest vinden, was hem duidelijk. Om de veel lichtere grond beter te maken koos hij later nog voor eenmaal

diepspitten. Als Topbodem-deelnemer is nu voor hem de uitdaging om het beste uit structuur en vruchtbaarheid te halen en problemen met aaltjes en stuiven minimaal te houden.

Organische voeding

De Visser doet veel aan de organische voeding van de grond. Hij geeft voor de aardappelen

In de structuurdriehoek zit de grond van Sam de Visser in het optimum. Toch wil hij er praktisch nog wat meer uithalen.

20 ton stalmest en voor de uien 30 ton compost. „Drijfmest is alleen goed voor de portemonnee. Stalmest is goed voor de grond“, is de filosofie van de akkerbouwer. In zijn bouwplan met snackpeen, uien, bieten, aardappelen en tarwe past hij na de wintertarwe bladrammenas als groenbemester toe. Vooral bij de uien ziet hij dat zijn grond nog steeds gevoelig blijft voor vrijlevende aaltjes en stuiven. Het kwetsbaarste moment is volgens De Visser als de jonge uitjes net beginnen te wortelen. Binnen het perceel kan het verschil dan heel groot zijn. „Soms heb je hele plekken die niet willen groeien, het ene jaar wel, het andere niet.“

Hier komt de coach met vragen. Want De Visser legt wel het verband met aaltjes bij slecht groeiende uien op lichte delen van de percelen, maar bij bodemmonsters komt het probleem nauwelijks boven. Zijn de bodemmonsters goed of niet of is er een ander achterliggend probleem? Topbodem-coach Anna Zwijnenburg zou dit wel willen bespreken met een aaltjesdeskundige van het praktijkonderzoek in Lelystad. Hier zit in ieder geval een punt waar het Topbodem-team dit groeiseizoen de vinger aan de pols gaat houden. Een bijkomend probleem zijn de resten van de bladrammenas die in de uienteelt lastig te bestrijden zijn. De dan toch al kwetsbare ui wordt dan extra geplaagd omdat de hergroei van bladrammenas bestreden moet worden.

Onlogisch

Sam de Visser ziet een zekere onlogica in de situatie met de aaltjes. Hij ziet dat in de verschillen op eigen percelen en ook bij de vergelijking met burens. Zijn biologische buurman houdt de grond jaarrond bedekt, ook wel met gewassen die de vrijlevende aaltjessoorten wel lusten, maar toch is het probleem daar minder zichtbaar. Ligt het aan een verschil in de bodem of is het mogelijk om meer te doen in het bouwplan bij hemzelf? vraagt De Visser zich af. Ook hier kan Zwijnenburg verder over doorvragen bij Vandinter Semo, de specialisten in groenbemesters binnen Topbodem.

Precisietechniek

Al enige jaren volgt De Visser de teelt op zijn grond met precisietechniek. Agrometius bracht eigenschappen van zijn grond in kaart

en de akkerbouwer meet de opbrengsten plaats specifiek. „Bij tarwe zie je dat de opbrengst bij 10 ton varieert tussen de 7 en 13 ton per plek. Die 7 ton is op de kapotgereden kopakker, maar de verschillen zijn verder heel moeilijk te begrijpen. Ik wil de kaartjes van Agrometius en de opbrengsten over elkaar leggen. Kan ik daar toch misschien wat uithalen? Welke hulp kunnen de Topbodempartners daarin bieden?“

Zwijnenburg hoopt dat experts van bodemlaboratorium Eurofins (Blgg) en Agrometius meer uit de kaartjes kunnen lezen. Hier zit De Visser met vragen die lijken op die van de Veenkoloniale Topbodemdeelnemer René Spielman: hoe kunnen we meer doen met precisietechniek? Hoe is een meting te vertalen in een taakkaart voor op de trekker?

Bemesting

Bij de bemesting is mogelijk het advies voor de bodem en voor de plantengroei van OCI Agro bruikbaar. De NutriNorm Bemestingsplanner geeft voor zowel de bodem als de plant een advies. Het lijkt erop dat De Visser goed nadenkt over de plantenvoeding, maar kleine verbeterpunten kunnen met de Topbodempartners gezocht worden. Zou er nog een groenbemester voor de in juni te zaaien snackpeen passen? Die suggestie heeft Zwijnenburg nog.

In het nieuwe seizoen wil De Visser proberen of hij de Entec kan vervangen voor PowerShare in de uien. Daarmee hoopt hij de jonge gewassen in de kritische periode extra fosfaat te geven. De Visser wil minderen met sporenelementen in bladmest. Zwijnenburg vindt het de moeite waard om hier nut en noodzaak in de gaten te houden. Ze ziet dat boeren wel eens producten aanschaffen die volgens de bodemanalyse niet nodig waren. Voor de uien is de perceelskeuze belangrijk. Dit jaar zet De Visser ze op een perceel waar meestal de minste problemen zijn. Voor het gewas is dat goed, voor de proef is het even afwachten of dan verschil te zien is. Zwijnenburg: „Probeer dit keer een baantje niet te behandelen om het verschil te zien.“

In najaar ploegen

Hoewel de grond veel lichter is geworden, ploegt De Visser meestal in het najaar. „Het zand verslemt niet. Ik heb dus geen nadeel

TOPBODEM

Topbodem coacht vijf jaar lang vijf akkerbouwers met een uitdagende bodem in bodemmanagement en is een initiatief van Akker en Akkerwijzer.nl. Partners zijn Eurofins Agro, OCI Agro, Agrometius, Vandinter Semo, Stichting Veldleeuwierik en Praktijkonderzoek Plant & Omgeving.

van dan ploegen.“ Hier wil de coach ook nog eens naar kijken. Door de grond ondieper te bewerken blijft de organische stof meer bovenin, wat positief kan werken om het stuiven te beperken.

Het stro voerde De Visser afgelopen jaren af. De prijs was goed, maar de hoofdzak is vooral dat het stro slecht lijkt te verteren in de grond. Hij bracht organische stof terug met de compost. Misschien is verhakselen van het stro goed voor deze grond. Als het stro goed verteert, ziet Zwijnenburg voordeel in het op het land achterlaten ervan.

Aanpakken

Aan het eind van het 'intake-gesprek' voor Topbodem hebben De Visser en Zwijnenburg een lijstje met acties op papier. Met de Bemestingsplanner van OCI Agro en de bodemanalyses van Eurofins gaan ze nog wat preciezer kijken naar de voeding van het gewas. Verschillen voor, achter en in het midden van het uienperceel vertellen misschien meer over de opbrengst van het gewas. Met PPO en Vandinter Semo gaan ze kijken of er iets meer van de aaltjesproblemen te zeggen is en of er keuzes in bouwplan en groenbemesters te maken zijn. Met Agrometius gaat De Visser beter bepalen wanneer er berekend moet worden of niet. Er komen daarvoor in het voorjaar twee vochtsensoren op het bedrijf. ■

Sam de Visser bespreekt met coach Anna Zwijnenburg de situatie van de bodem bij aanvang van het Topbodem-project.

